DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2015/1120 A COMISIEI

din 8 iulie 2015

de acordare a unei derogări de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale pentru activitățile de explorare a petrolului și a gazelor din Grecia

[notificată cu numărul C(2015) 4512]

(Numai textul în limba greacă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale ([1]), în special articolul 30 alineatul (4),

având în vedere cererea depusă de Hellenic Petroleum S.A. prin e-mailul din 2 februarie 2015,

întrucât:

I. FAPTELE

(1) La 2 februarie 2015, Hellenic Petroleum S.A. (denumită în continuare „solicitantul") a depus o cerere către Comisie în temeiul articolului 35 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([2]), transmisă Comisiei prin e-mail. În conformitate cu această solicitare, Comisia a fost invitată să stabilească faptul că dispozițiile Directivei 2004/17/CE și procedurile de achiziții publice prevăzute de această directivă nu se aplică pentru activitățile de explorare a petrolului și gazelor în Grecia.

(2) La 23 decembrie 2014, același solicitant a depus o cerere în temeiul articolului 35 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE în ceea ce privește activitățile de explorare a petrolului și gazelor, producția de petrol și producția de gaze din Grecia. Comisia a răspuns la 8 ianuarie 2015, indicând că cererea era incompletă și că, prin urmare, în conformitate cu dispozițiile de la punctul 1 al treilea paragraf din anexa IV la Directiva 2014/25/UE, termenul pentru adoptarea deciziei relevante de punere în aplicare începe să curgă din prima zi lucrătoare de după primirea informațiilor complete. Solicitantul a prezentat din nou o cerere, de data aceasta completă, la 2 februarie 2015. Cu toate acestea, cererea nu acoperea producția de petrol și producția de gaze, ci numai activitatea de explorare a petrolului și gazelor.

(3) Prin scrisoarea din 5 martie 2015, Comisia a informat Grecia cu privire la cererea depusă în conformitate cu articolul 30 alineatul (5) primul paragraf din Directiva 2004/17/CE și a solicitat informații suplimentare din partea statului membru respectiv.

II. CADRUL JURIDIC

(4) Până când va fi abrogată, Directiva 2004/17/CE se aplică atribuirii de contracte pentru desfășurarea activității de explorare a petrolului și gazelor, cu excepția cazului în care această activitate face obiectul unei derogări în temeiul articolului 30 din directiva respectivă. Cu toate acestea, din punct de vedere procedural, dispozițiile Directivei 2014/25/UE se aplică cererilor de acordare a unei derogări, întrucât condițiile materiale pentru acordarea unei derogări rămân nemodificate pe fond.

([1]) JO L 134, 30.4.2004, p. 1.

([2]) Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

(5) Potrivit articolului 30 din Directiva 2004/17/CE, contractele destinate să permită desfășurarea uneia dintre activitățile vizate de articolele 3-7 din respectiva directivă nu fac obiectul respectivei directive dacă, în statul membru în care se desfășoară activitatea, ea este expusă direct concurenței pe piețe la care accesul nu este restricționat. Expunerea directă la concurență se evaluează pe baza unor criterii obiective, ținându-se seama de caracteristicile specifice ale sectorului în cauză. Accesul la o anumită piață se consideră nerestricționat în cazul în care statul membru a implementat și a aplicat legislația Uniunii referitoare la deschiderea pieței relevante, astfel cum este descrisă în anexa XI la Directiva 2004/17/CE. În conformitate cu punctul G din anexa XI, Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]) constituie legislația relevantă a Uniunii privind deschiderea pieței pentru explorarea și extracția petrolului sau gazelor.

(6) Grecia a transpus ([2]) și a pus în aplicare Directiva 94/22/CE. Prin urmare, accesul la piață pentru explorarea și extracția de petrol sau gaze este considerat nerestricționat în conformitate cu articolul 30 alineatul (3) primul paragraf din Directiva 2004/17/CE.

(7) Pentru a evalua măsura în care activitatea în cauză este supusă concurenței directe pe piețele care fac obiectul prezentei decizii, trebuie să se țină seama de cota de piață a principalilor operatori și de gradul de concentrare al piețelor respective.

(8) Prezenta decizie nu aduce atingere aplicării normelor în materie de concurență.

III. **EVALUAREA**

(9) Solicitantul este o întreprindere publică elenă care operează pe piața petrolului și gazelor.

(10) Cererea se limitează la explorarea petrolului și gazelor. Solicitantul, împreună cu Edison International SpA și cu Petroceltic Resources Plc, cu care formează un consorțiu (fiecare întreprindere deține o participație de 33,3 %), a primit drepturi de exploatare din partea statului elen pentru zăcământul offshore din vestul Golfului Patraikos. În acest consorțiu, solicitantul este operatorul de proiect și răspunde de exploatare, evaluare, dezvoltare, producție și de operațiunile de dezafectare. Solicitantul este responsabil de toate achizițiile necesare pentru dezvoltarea activităților de explorare și de extracție.

(11) Grecia a organizat recent o serie de proceduri deschise, în cadrul a două runde de acordare a licențelor, în care au avut posibilitatea de a participa toate întreprinderile care îndeplinesc criteriile standard în conformitate cu normele relevante ale UE. În prima rundă de acordare a licențelor, pe lângă consorțiile menționate mai sus, au fost acordate autorizații de explorare și pentru Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon și Petra Petroleum (cu o participație de 80 %-20 %) din blocul Ioannina, precum și pentru Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon and Trajan Oil & Gas Limited (cu o participație de 60 %-40 %) din blocul Katakolon. O a doua rundă de acordare a licențelor a fost anunțată în noiembrie 2014 și toate părțile interesate au fost invitate să participe la procedura de atribuire de licențe de explorare și exploatare offshore pentru 20 de blocuri din vestul Greciei.

(12) Conform practicii consacrate a Comisiei ([3]), explorarea petrolului și a gazelor naturale ar trebui să fie considerată a constitui o piață de produs relevantă unică, deoarece nu este posibil să se determine de la început dacă în urma explorării vor fi descoperite zăcăminte de petrol sau de gaze naturale. În plus, conform acestei practici, sfera de acoperire geografică a acestei piețe ar trebui să fie considerată mondială. Având în vedere că nu există nicio indicație conform căreia definiția acoperirii geografice a pieței ar putea fi diferită în acest caz, ea ar trebui păstrată ca atare în sensul prezentei decizii.

(13) Cotele de piață ale operatorilor care desfășoară activități de explorare pot fi măsurate cu ajutorul a trei variabile: cheltuielile de capital, rezervele demonstrate și producția estimată.

([1]) Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, exploatare și extracție a hidrocarburilor (JO L 164, 30.6.1994, p. 3).

([2]) Legea nr. 2289/1995 privind explorarea și exploatarea hidrocarburilor și Legea nr. 4001/2011.

([3]) A se vedea, în special, Decizia Comisiei din 19 noiembrie 2007 de declarare a unei concentrări ca fiind compatibilă cu piața comună (Cauza nr. COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL), în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului (JO C 31, 5.2.2008, p. 2).

(14) Cu toate acestea, s-a constatat că nu este adecvată utilizarea cheltuielilor de capital pentru măsurarea cotelor de piață ale operatorilor de pe piața explorării, din cauza diferențelor mari dintre nivelurile de investiții care pot fi necesare în diferitele zone geografice. Ceilalți doi parametri, și anume rezervele demonstrate și producția estimată, au fost utilizați în mod obișnuit pentru evaluarea cotelor de piață ale operatorilor economici din acest sector ([1]).

(15) La 31 decembrie 2013, rezervele mondiale demonstrate de petrol și gaze atingeau o cantitate totală de 469,7 miliarde de metri cubi standard de echivalent petrol (denumiți în continuare „Sm^3 e.p.") în întreaga lume, conform informațiilor disponibile ([2]). La 31 decembrie 2013, Grecia avea mai puțin de 0,03 % din rezervele de petrol identificate și 0 % din totalul rezervelor de gaze naturale demonstrate. Conform solicitării, estimările preliminare/previziunile sugerează că blocurile pentru care au fost deja acordate concesiuni ar putea duce la descoperirea a 253-283 de milioane de barili de țiței. Chiar dacă aceste estimări se confirmă și devin rezerve demonstrate ([3]), cota aferentă Greciei pe piața mondială ar rămâne în continuare neglijabilă (mai puțin de 0,05 %).

(16) Cotele individuale ale întreprinderilor care operează sau care vor opera în Grecia în viitorul apropiat vor fi și mai mici. Solicitantul nu a produs petrol sau gaze naturale în Grecia sau în orice altă țară în ultimele trei exerciții financiare.

(17) Piața explorării nu este foarte concentrată. În afară de întreprinderile de stat, piața este caracterizată de prezența a trei operatori privați internaționali integrați pe verticală, denumiți „super-mari" (*super majors*) (BP, ExxonMobil și Shell), precum și a unui anumit număr de operatori „mari", așa-numiții *majors*. Aceste elemente reprezintă indicatori ai expunerii directe la concurență.

IV. **CONCLUZII**

(18) Având în vedere circumstanțele menționate la considerentele 1-17, condițiile pentru expunerea directă la concurență prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17/CE ar trebui considerate îndeplinite în cazul Greciei.

(19) Condiția de acces nerestricționat pe piață fiind considerată îndeplinită, rezultă că Directiva 2004/17/CE nu trebuie să se aplice nici când entitățile contractante atribuie contracte destinate să permită explorarea petrolului și a gazelor naturale în Grecia, nici când se organizează concursuri de proiecte în vederea exercitării unei astfel de activități în zona geografică respectivă.

(20) Prezenta decizie se bazează pe situația de drept și de fapt din perioada ianuarie 2015-mai 2015, așa cum reiese din informațiile transmise de solicitant. Prezenta decizie poate fi revizuită în cazul în care, în urma unor schimbări semnificative ale situației de drept sau de fapt, condițiile de aplicabilitate a articolului 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17/CE nu mai sunt îndeplinite.

(21) Măsurile prevăzute de prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului consultativ pentru achiziții publice,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Directiva 2004/17/CE nu se aplică în cazul contractelor atribuite de entitățile contractante și destinate să permită explorarea petrolului și a gazelor naturale în Grecia.

([1]) A se vedea, în special, punctele 25 și 27 din Decizia 2004/284/CE a Comisiei din 29 septembrie 1999 de declarare a unei concentrări ca fiind compatibilă cu piața comună și Acordul privind SEE (Cauza nr. IV/M.1383 – Exxon/Mobil) (JO L 103, 7.4.2004, p. 1) și deciziile ulterioare, printre care Decizia Comisiei din 3 mai 2007 de declarare a unei concentrări ca fiind compatibilă cu piața comună (Cauza nr. COMP/M.4545 – STATOIL/HYDRO), în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului (JO C 130, 12.6.2007, p. 8).

([2]) A se vedea punctul 5.2.1 din solicitare și sursele citate la punctul respectiv, în special documentul „British Petroleum Statistical Review of World Energy", din iunie 2014.

([3]) 283 de milioane de barili de țiței, ceea ce înseamnă aproximativ 0,045 miliarde de metri cubi de țiței.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Elene.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2015.

Pentru Comisie
Elżbieta BIEŃKOWSKA
Membru al Comisiei